

Jednotné Osvědčení o Bezpečnosti

Krzysztof Zubilewicz, ERA

Setkání Drážního úřadu s dopravci

Praha, 29. 11. 2024

- **Postup posuzování žádostí - obecné připomínky**
- **Obnovení JOB**
- **Zapojení managementu do procesu SMS**

- **Postup posuzování žádostí - obecné připomínky**
- Obnovení JOB
- Zapojení managementu do procesu SMS

- **Agentura Evropské unie pro železnice:** certifikační orgán od 16.6.2019
 - Povinné pro žádosti zahrnující **více než jeden členský stát**
 - Dobrovolný pro žádosti zahrnující **jeden členský stát** nebo **jeden členský stát a pohraniční stanice** v sousedních členských státech, s výjimkou Rakouska.
- Dosud jsme vydali:
 - **278** z **1207** jednotných osvědčení o bezpečnosti (23 %)
 - **14** jednotných osvědčení o bezpečnosti vydaných českým dopravcům (7 z nich **na dobu kratší než 5 let**)
- Průměrná doba posouzení žádosti **5,6 měsíce** (> než je zákonná lhůta)
- Průměrné náklady na posouzení SMS **47 000 EUR** (plus náklady na posouzení vnitrostátních částí)

POČÁTEČNÍ KONTAKT:

- vyjasnit oblast působnosti
- plánovat proces
- odpovídat na otázky

BEZPLATNĚ

Obrátte se na nás:
[formulář](#)

KDY?

Co nejdříve

PŘÍPRAVNÁ KOMUNIKACE:

- zodpovědět vaše otázky
- diskutovat o procesu posuzování
- provést přezkum žádosti na vysoké úrovni
- poznat vaší společnost

PLACENÝ PROCES

prostřednictvím [one-stop shop](#)

KDY?

2-3 měsíce před podáním žádosti

ŽÁDOST

- Kontrola souladu s požadavky na SMS
- Kontrola souladu s požadavky TSI OPE
- Kontrola souladu s vnitrostátními předpisy

PLACENÝ PROCES

prostřednictvím [one-stop shop](#)

KDY?

> 5+ měsíců před:

- datum skončení platnosti stávajícího osvědčení
- zahájení (nových) operací

- Pokud zvažujete podat do Agentury žádost o jakékoli osvědčení (nové, obnovené, aktualizované) - **kontaktujte nás prosím přímo, jakmile bude rozhodnutí přijato**, nejlépe e-mailem:
 - Krzysztof.ZUBILEWICZ@era.europa.eu
 - Piotr.CUKIERSKI@era.europa.eu
- ✓ Můžeme uspořádat včasnou **koordinační schůzku** a informovat vás o procesu hodnocení v ERA a o našich očekáváních
- ✓ Můžeme se také **seznámit s vaší společností**
- ✓ Můžeme také vaši společnost **zahrnout do našeho plánování**

- Postup posuzování žádostí - obecné připomínky
- **Obnovení JOB**
- Zapojení managementu do procesu SMS

*Prováděcí nařízení komise (EU) 2018/763 ze dne 9. dubna 2018, kterým se stanoví **praktická pravidla pro vydávání jednotných osvědčení o bezpečnosti** železničním podnikům podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798 a kterým se zrušuje nařízení Komise (ES) č. 653/2007*

Článek 4: Povinnosti žadatelů

1. Aniž by byl dotčen časový rámec stanovený pro posouzení v článku 6, předloží žadatel **žádost o jednotné osvědčení o bezpečnosti** nebo o aktualizaci či **obnovení tohoto osvědčení** prostřednictvím jednotného kontaktního místa před odpovídajícími následujícími daty:
 - a) datem plánovaného zahájení **provozu nové služby v železniční dopravě**;
 - b) datem plánovaného zahájení provozu služby v železniční dopravě za podmínek, které se liší od podmínek stanovených v současném jednotném osvědčení o bezpečnosti, po podstatné změně druhu činnosti, rozsahu činnosti nebo oblasti provozu;
 - c) datem **ukončení platnosti současného jednotného osvědčení o bezpečnosti**.
2. Při podávání žádosti o **nové jednotné osvědčení** o bezpečnosti poskytne žadatel **informace uvedené v příloze I**.
3. Při podávání žádosti o aktualizaci nebo **obnovení** jednotného osvědčení o bezpečnosti poskytne žadatel **informace uvedené v příloze I** a **popíše změny provedené od vydání současného osvědčení**.

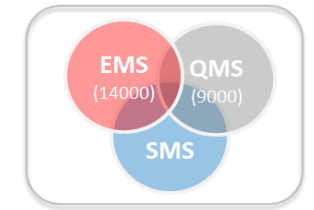
- Uplatňování systému zajišťování bezpečnosti v praxi by mělo být **pravidelně kontrolováno prostřednictvím dozoru**
 - Nařízení 2018/761 totiž vyžaduje, aby vnitrostátní bezpečnostní orgán prováděl činnosti dozoru s cílem ověřit, zda je **systém zajišťování bezpečnosti během provozu účinně uplatňován** a zda jsou vždy splněny všechny nezbytné požadavky
 - Pokud **neexistuje důkaz o používání systému zajišťování bezpečnosti v praxi**, měl by vnitrostátní bezpečnostní orgán přijmout rozhodnutí o **omezení nebo odebrání osvědčení o bezpečnosti**
- Dopravci, kteří žádají o nové osvědčení, přestože již dříve provozovali dopravu, ale nepožádali o něj před vypršením platnosti svého předchozího osvědčení, jsou **podle názoru DÚ i Agentury fungujícími podniky a jako takoví budou posuzováni**:
 - DÚ prováděl **dohled** nad jejich činností;
 - Podniky **předložily výroční zprávy**;
 - Některé z nich se také podílely na **mimořádných událostech**.

- Dopravci, kteří z nějakého důvodu ztratili kontinuitu provozu, **budou posuzováni jako fungující subjekty** a **budou muset předložit doklady o zavedení SMS**. V případě, že takové **důkazy nebudou předloženy**
 - osvědčení buď **nemusí být vydáno** (z důvodu, že systém SMS není zaveden tak, jak vyžaduje zákon)
 - nebo **bude vydáno na velmi omezenou dobu** (např. 1 rok), aby se ověřilo, jak systém funguje v praxi.
- Od všech žadatelů - nových i stávajících na trhu - se očekává, že **ve fázi vydávání osvědčení předloží důkazy o zavedení (v přiměřeném rozsahu) svého systému zajišťování bezpečnosti**.
 - To vyplývá z textu Nařízení (EU) 2018/762, který stanoví, že (bez ohledu na typ žádosti) orgán vydávající osvědčení o bezpečnosti musí kontrolovat **výstupy procesů systému zajišťování bezpečnosti**.
 - Navíc po obdržení jednotného osvědčení o bezpečnosti, **by měl žadatel pokračovat v uplatňování svého systému zajišťování bezpečnosti**.
 - To znamená, že **používání systému zajišťování bezpečnosti je vyžadováno již ve fázi certifikace**.

- Postup posuzování žádostí - obecné připomínky
- Obnovení JOB
- **Zapojení managementu do procesu SMS**

System zajišťování bezpečnosti je:

- Jeden ze **systemů řízení**, takže jeho logika je typická pro systémy řízení, nikoli pro právně-administrativní dokumentaci.
- **Soubor nástrojů** v organizaci na podporu **vedení** při rozhodování, nikoliv generátor dokumentů pro certifikaci nebo dohled.
- **Pracovní prostředí** pro zaměstnance na různých úrovních (každý v rozsahu odpovídajícím jeho funkci), a nikoli virtuální realita řízená pracovníkem odpovědným za SMS. **Vedení** je vlastníkem jednotlivých procesů a zodpovídá za jejich realizaci, zaměstnanec je účastníkem procesů a zdrojem znalostí relevantních pro bezpečnost a zmocněnec je prostředníkem systém

ODBORNÍK NA SMS

- Koordinátor a zprostředkovatel, nikoli výhradně odpovědný za SMS.
- Musí být v organizaci dobře zavedený

VEDOUCÍ

- **Přímý účastník procesů s konkrétní odpovědností**
- **Zapojení do vývoje, implementace a zlepšování SMS**
- **Poskytování prostředí pro efektivní využívání SMS**
- **Řízení konfliktů mezi SMS a jinými cíli**
- **Pravidelné a aktivní přezkoumávání přiměřenosti systému zajišťování bezpečnosti**
- **Odpovědnost za provádění změn v systému zajišťování bezpečnosti**

ZAMĚSTNANCI

- Pochopení své role, funkce a odpovědnosti v rámci SMS
 - Sdělování/přijímání informací důležitých pro bezpečnost
 - Provádění procesů SMS v rámci rozsahu definovaného pro danou funkci
 - Poradenství v záležitostech týkajících se vývoje systému SMS
 - Aktivna práce na rozvoji bezpečnosti

2. VEDENÍ

2.1. Vedení a závazek

2.1.1. **Vrcholné vedení** musí prokázat svou vůdčí roli a závazek vypracovat, zavést, udržovat a soustavně zlepšovat systém zajišťování bezpečnosti tím, že:

- a) **přijme celkovou odpovědnost za bezpečnost** a povinnosti s ní spojené;
- b) zajistí, že **vedení** na různých úrovních organizace **se zaváže k bezpečnosti** při svém jednání a ve svých vztazích se zaměstnanci a subdodavateli;
- c) zajistí vypracování a pochopení **bezpečnostní politiky** a **bezpečnostních cílů**, které jsou v souladu se strategickým směřováním organizace;
- d) zajistí **integraci požadavků systému zajišťování bezpečnosti** do podnikových procesů organizace;
- e) zajistí **dostupnost zdrojů** potřebných pro systém zajišťování bezpečnosti;
- f) zajistí, aby systém zajišťování bezpečnosti účinně **kontroloval bezpečnostní rizika**, která organizace způsobuje;
- g) **motivuje zaměstnance** k tomu, aby podporovali dodržování požadavků systému zajišťování bezpečnosti;
- h) **podporuje soustavné zlepšování** systému zajišťování bezpečnosti;
- i) zajistí, aby při identifikaci a řízení podnikatelských rizik organizace byla zohledněna bezpečnost, a vysvětluje, jak se budou zjišťovat a **řešit konflikty mezi bezpečností a jinými podnikatelskými cíli**;
- j) **podporuje pozitivní kulturu bezpečnosti**.

2. VEDENÍ

2.2. Bezpečnostní politika

2.2.1. Dokument popisující **bezpečnostní politiku** organizace je vypracován **vrcholným vedením** a je:

- a) vhodný pro povahu a rozsah železničního provozu organizace;
- b) **schválen výkonným ředitelem organizace (nebo zástupcem či zástupci vrcholného vedení)**;
- c) aktivně prováděn, sdělován a zpřístupněn všem zaměstnancům.

2.3. Role, povinnosti, odpovědnost a pravomoci v rámci organizace

2.3.1. **Povinnosti, odpovědnost a pravomoci zaměstnanců, kteří mají roli s vlivem na bezpečnost** (včetně **vedoucích pracovníků** a jiných zaměstnanců, kteří se podílejí na úkolech souvisejících s bezpečností), **musí být definovány na všech úrovních organizace**, zdokumentovány, přiděleny a příslušným osobám sděleny.

4. PODPORA

4.3. Povědomí

4.3.1. **Vrcholné vedení** zajistí, aby jeho členové i zaměstnanci, kteří mají roli ovlivňující bezpečnost, **si byli vědomi významu, důležitosti a následků svých činností** a toho, jak přispívají ke správnému uplatňování a účinnosti systému zajišťování bezpečnosti, včetně plnění bezpečnostních cílů (viz bod 3.2. Bezpečnostní cíle a plánování).

6. HODNOCENÍ VÝKONNOSTI

6.3. Přezkum vedením organizace

6.3.1. **Vrcholné vedení** musí **pravidelně přezkoumávat, zda je systém zajišťování bezpečnosti stále přiměřený a účinný**, přičemž musí vzít v úvahu přinejmenším:

- a) podrobnosti o pokroku v řešení dosud nerealizovaných opatření z předchozích přezkumů vedením organizace;
- b) měnící se vnitřní a vnější situaci (viz bod 1. Kontext organizace);
- c) stav bezpečnosti organizace, pokud jde o:
 - i) plnění bezpečnostních cílů organizace;
 - ii) výsledky sledování, včetně závěrů interních auditů, jakož i interních vyšetřování nehod / mimořádných událostí a stavu příslušných opatření;
 - iii) příslušné výstupy z činností dohledu prováděných vnitrostátním bezpečnostním orgánem;
- d) návrhy na zlepšení.

6.3.2. **Vrcholné vedení** organizace **přijme celkovou odpovědnost za plánování a zavedení potřebných změn v systému zajišťování bezpečnosti** na základě výsledků přezkumu vedením organizace.

- Systém zajišťování bezpečnosti musí zaručit, že role **managementu** (včetně **vrcholového vedení**) je **viditelná ve všech oblastech řízení bezpečnosti**.
- **Vedoucí pracovníci** musí být nejen informováni, ale musí se **aktivně podílet na zajišťování bezpečnosti** v provozním podniku, a to zejména v oblastech, jako jsou:
 - bezpečnostní politika
 - rozhodování
 - bezpečnost a obchodní cíle
 - přidělování zdrojů
 - budování povědomí
 - monitorování (audity, kontroly)
 - přezkoumání ze strany vedení
 - soustavné zlepšování
 - kultura bezpečnosti
 - atd.
- Při posuzování žádosti o SSC - a během dozoru - musí dopravci **prokázat roli vedení v procesních dokumentech a předpisech**, ale také ji **podpořit praktickými důkazy**.

**Moving Europe towards a sustainable
and safe railway system without frontiers.**

Follow us on [ERA_railways](https://twitter.com/ERA_railways)

Discover our job opportunities on era.europa.eu